

L'Assumpta feia molts anys que no creia en Déu, però cada dia agraïa a les forces de la natura, als cossos celestials o als follets del bosc el goig d'estar viva i de tenir una salut prou bona, als seus setanta anys ja fets, per poder continuar gaudint dels petits plaers quotidians. Aquesta sensació de plenitud s'intensificava cada dimarts quan, si el temps ho permetia, i no cal dir que amb un clima com el del Camp de Tarragona, acostumava a permetre-ho, sortia a caminar per aquelles contrades amb la seva colla d'amics jubilats.

El destí era el menys important, ja que qualsevol camí la sorprenia cada dia amb noves meravelles per descobrir. Darrere d'un revolt del sender apareixien les teulades terroses d'un poble que no havia imaginat o un esvoranc corprenedor o el punt fosc d'un vaixell sobre la línia mal definida de l'horitzó, quan no la silueta d'una serralada que algun company de caminada identificava com les llunyanes muntanyes de Montserrat. Fins i tot quan s'endinsava per un caminó mil vegades trepitjat, el canvi de les estacions s'encarregava de dibuixar cada cop un quadre nou i ben diferent. En terres de secà, el marró de la terra es cobria en poques setmanes de brots verds, per transformar-se en un tres i no res en un mar color maragda, que la força del sol esgrogueïa en poques setmanes més. Hi havia arbres que es despullaven a la tardor, després d'haver ensangonat el paisatge amb les seves fulles vermelles, i d'altres que es mantenien fermes, constants i capficats a la seva verdor, potser per poder donar el contrapunt de color o pel pervers joc de confondre els daltònics. Els ametllers, presseguers i altres arbres fruiters tacaven el paisatge, només durant uns dies, amb grans extensions de color blanc o rosat, abans de cobrir-se de fulles. A la primavera, treien el cap tímides flors que desapareixien abans de poder gaudir de l'escalfor de l'estiu, per no parlar de les roselles, tan territorials i enyoradisses, que es marcien al mateix moment d'arrencar-les.

Aquell dimarts al matí, el dia que el malson va començar a fer-se present, l'Assumpta seia en un banc, davant la gran taula de llistons de fusta que havien triat com el lloc adient per esmorzar. Ja coneixien aquell indret i fins i tot havien retardat una mica l'hora del àpat per poder gaudir del cobejat luxe de seure con Déu mana, tenint en compte que els ossos d'alguns dels companys de caminada ja patien per seure a terra, i no cal dir per aixecar-se'n. Ella s'havia avançat, caminant d'esma, encaparrada en els seus pensaments i poc després havia arribat la Sara, que ara estava enfeïnada traient de la motxilla la bossa dels entrepens i el termos del cafè. Més enllà de les muntanyes de Miramar, una mica amagat entre les branques dels arbres, hom podia entrellucar el mar. Semblava impossible poder-lo veure a aquella distància, però era un dels encants afegits de la serralada prelitoral de les comarques de Tarragona, la sobtada aparició d'un bocí de mar on no s'esperava, reivindicant la seva omnipresència. El dia era clar, però corria un vent suau que refrescava l'ambient allà dalt, cosa que era d'agrair perquè encara els hi quedava un bon tros de caminada. Va tancar els ulls i va deixar que els raigs del sol li petessin a la cara. Amb les parpelles

baixades només veia un fons vermellós i sentia l'escalfor a la pell, suportable i fins i tot agradable una curta estona.

Mica en mica va anar arribant la resta de la colla. Sempre hi havia qui caminava més lentament, sobretot costa amunt, o qui s'entretenia fent fotos o intentant identificar alguna espècie d'arbust amb l'ajut del servicial i omniscient Google. Això no amoïnava ningú. S'esperaven a les cruïlles per tal que els despistats no es perdessin i, malgrat que seguien una ruta prèviament establerta, tots tenien clar que l'objectiu era gaudir el moment, sense pressa, sense que la destinació triada tingués més importància que fer d'esquer per començar la caminada. Feia temps que la majoria ja no sentia cap necessitat de demostrar res a ningú, malgrat que el repte de capejar el pas dels anys, de plantar cara al deteriorament físic inherent a l'edat no deixava de ser una bona motivació, afegida al gust per la natura, els esmorzars amb xocolata i cigaló inclosos i l'agradable companyia.

Havia arribat doncs l'esperat moment de l'esmorzar, així que van anar seient als bancs al voltant de la taula i traient els queviures de les motxilles.

- Avui porto una xocolata boníssima.
- No, si ja podem anar gastant calories, que les recuperem en un tres i no res.
- Porta lactosa?
- Porta gluten?
- Falta el Pep. Algú ha vist el Pep?
- Crec que s'ha quedat fent fotos a la darrera barraca de pedra seca.
- O potser ha hagut de fer una pipiparada tècnica. A certa edat, la pròstata ja no perdona.
- Va! Comencem, que jo tinc gana. Ja vindrà.

L'ombra del Pere va irrompre inopinadament al cap de tots ells i, qui més qui menys, van sentir una punxada dolorosa en algun punt indefinit del cervell. Tots, però, van callar i cadascú va atacar el seu entrepà, agafant de tant en tant una oliva o una ametlla dels potets que alguns havien col·locat al mig de la taula, per compartir. Passaven els minuts i el Pep no arribava. Ningú no volia ser el primer a aixecar la llebre, però van començar a mirar-se els uns als altres amb una certa preocupació.

- Escolteu! Voleu dir que no li ha passat alguna cosa al Pep? Triga massa.
- Què vols que li hagi passat? Potser va restret.

Tots van riure, però quan van acabar d'endrapar i la Sara va obrir el termos per repartir el cafè ja va ser com si hagués saltat l'alarma.

- Potser sí que... el vaig a buscar –va dir el Francesc, el més caminador de la colla.
- T'acompanyo –es va oferir l'Oriol- Espereu-nos aquí... i no us acabeu el conyac.

Els dos excursionistes van desfer lentament el camí fins a l'últim lloc on havien vist el Pep. Parlaven poc i escrutaven de cua d'ull els marges del sender, sense voler mostrar massa interès.

De tant en tant, cridaven el nom de l'amic. Era un tros de corriol que discorria enmig d'una arbreda no massa atapeïda i sense grans desnivells. Les probabilitats d'un accident eren realment minses i el Pep era un senderista experimentat, que feia muntanya des de l'adolescència, com la majoria d'ells. Ara bé, en aquestes edats, mai no es podia descartar un atac de cor, una feridura, una baixada de sucre... tant de bo fos un restrenyiment.

Finalment van arribar davant la barraca de pedra seca. No era estrany que els recorreguts passessin sovint a prop d'aquesta mena de construccions, que esquitxen els camps de Catalunya. De diferents mides i formes, algunes es mantenien dretes com el primer dia o havien estat adobades; d'altres es trobaven mig derruïdes; algunes tenien adossada una cisterna per recollir l'aigua de la pluja, d'altres fins i tot mostraven restes d'una llar de foc, en record d'espòriques ocupacions anteriors. En qualsevol cas, sempre hi havia algun detall que les feia úniques i motiu d'una aturada, quatre fotos i uns quants comentaris. Davant la barraca no es veia ningú i el silenci augmentava la sensació de buidor. Van entrar plegats. Res. Van donar la volta a la construcció, cadascú per un cantó, i allà darrere van descobrir alhora el que buscaven i no volien trobar. El Pep jeia a terra; el telèfon mòbil havia caigut al seu costat, com si l'hagués portat a la mà fins al darrer moment, en la seva dèria de fotografiar tots els detalls, i la motxilla una mica més enllà. No es bellugava. No hi havia sang.

- Déu meu!

L'Oriol va mirar de trobar-li el pols. El Francesc va comprovar que no respirava i instintivament va començar a fer el que recordava de les maniobres de reanimació cardiopulmonar.

- Truca al 112! De pressa!

A l'Oriol, ves a saber perquè, només se li va acudir agafar el mòbil del Pep per intentar trucar. Com es desbloquejava? Finalment va aconseguir desbloquejar-se el cervell i va agafar el seu propi mòbil. El Francesc continuava amb el massatge cardíac, sense saber si la freqüència era l'adequada, si la força que aplicava era suficient o si corria el risc de trencar unes quantes costelles per un excés d'energia. El que de seguida li va quedar clar era que no podria mantenir aquell ritme gaire estona.

- Vols trucar? Collons! O vine aquí i ja trucaré jo.

El Francesc va parar una estona i en debades va intentar trobar pols al canell. Després va buscar al coll, on se suposava que hi havia de ser la caròtida. Res. Malgrat que estava esgotat per l'esforç, va reprendre el massatge cardíac. Què més podia fer?

L'Oriol ja parlava per telèfon amb algú. Què dimonis importava qui trucava? Que com carall es deia el lloc on eren? Com volia que busqués les coordenades del GPS mentre estava parlant per telèfon? Si us plau, que enviessin algú ja! A l'altre costat, còmodament assegut en un fred despatx, algú acuradament ensinistrat per seguir rigorosament els passos del protocol establert, feia preguntes amb una veu neutra i monòtona, conscient que el nerviosisme de l'interlocutor no l'havia d'afectar ni mínimament. L'Oriol el que necessitava eren respostes. L'operari del 112 parlava des

de Barcelona. Desconeixia totalment l'entorn de l'incident i necessitava dades concretes per enviar algú. Ell només havia d'escriure un correu electrònic a l'òrgan competent (SEM, mossos, bombers...) i aquells ja buscarien quina era la unitat més propera que podia fer el servei.

- Diu que és a l'Alt Camp. Això és Tarragona, oi?

- Sí. Facin venir de seguida una ambulància. No sé si el meu amic és mort.

- I diu que algú li està fent les maniobres de reanimació... que continuï. Ara el trucaran del SEM... i, si us plau, busqui les coordenades.

Al Francesc ara ja els braços li feien figa. L'Oriol el va substituir al costat del malaguanyat Pep i li va passar el telèfon. De seguida van rebre l'esperada trucada. Se'n va sortir d'enviar la ubicació i els del SEM van poder comprovar l'existència d'un camí, transitable en cotxe, relativament proper. Li van assegurar que arribarien de seguida... malgrat que ningú no gosaria definir "de seguida" en aquestes circumstàncies.

Abans que l'ambulància, van fer cap la resta dels excursionistes. En no tornar els comissionats, s'havien ensumat que alguna cosa greu passava. Van arribar en grup. Malgrat que ningú no ho va voler verbalitzar, tots van veure que es trobaven davant un cadàver. Quan finalment van fer acte de presència els sanitaris, es van limitar a confirmar l'evidència, no sense abans haver aplicat debades les plaques del desfibril·lador, per si de cas. L'Oriol i el Francesc estaven esgotats, marejats per l'esforç i superats per la sensació d'impotència. Tots, absolutament tots, tristos i desconcertats. Què cony havia passat? Què cony estava passant?

2

En veure cada vegada més propera l'edat de la jubilació, la Gemma Caldentey, metgessa forense de Tarragona, havia reflexionat molt sobre allò que li podia esperar en un futur que cada dia sentia més a tocar. Ja fos pels hàbits higiènics, pels antibiòtics, les vacunes o la depuració de l'aigua; o potser per l'alimentació, els insecticides o l'accessibilitat dels sistemes sanitaris, era innegable el fet que l'esperança de vida dels humans s'havia incrementat de manera espectacular a tot el món, però més notablement als països considerats desenvolupats. I no tan sols havia augmentat l'expectativa d'anys que queden per davant després de la jubilació, sinó que l'etapa en què els humans som capaços de viure de manera més o menys independent, lliures de les malalties pròpies de l'envelliment, s'havia allargat de manera notable.

No sabia gairebé res d'aquell home, però no podia evitar elucubrar sobre la vida i la mort de la persona que havia habitat aquell cos que li acabaven de portar al dipòsit: un iaio excursionista, que segur que no havia previst morir aquell dia, ni d'aquella manera.

Era innegable que els canvis en l'estil de vida, amb el culte a l'exercici físic a qualsevol edat, també havien contribuït que el paisatge del nostre país es guarnís amb reguitzells d'excursionistes, alguns ja una mica xarucs, amb els seus pals de caminar, amunt i avall, qualsevol dia de la setmana, discutint si les rutes de wikiloc o d'All Trails són més o menys fiables que els mapes de paper, els de tota la vida, o que la memòria visual dels caminadors habituals que es coneixen cada racó, cada pedra o cada arbre de les muntanyes de Miramar, de la serralada del Montsant o de Prades.

Malgrat els perills teòrics que podrien amenaçar aquestes agosarades colles de senderistes, la realitat és que els accidents són molt poc freqüents. Segurament el seny acumulat amb els anys i el treball en equip, que permet incrementar l'ego dels més experts en ajudar els més porucs o maldestres, fan que el risc no sobrepassi mai uns límits raonables. En aquests casos, però, a l'improbable accident de muntanya, cal afegir el més probable problema de salut. Qui més qui menys té el sucre difícil de controlar o la tensió que té una inexplicable tendència a enfilarse o uns pulmons que no se saben acabar d'expandir o un cor que li costa de seguir el ritme o uns ossos que, ves per on, tenen una certa facilitat per trencar-se.

Res d'això, però, era el que li havia passat a aquell home que havien trobat mort darrere d'una barraca de pedra seca, a l'Alt Camp de Tarragona. La Doctora Gemma Caldentey ho va veure de seguida. No calia més que treure el buf amb el que la víctima es protegia la gola perquè saltés a la vista un sec al coll, un solc com el que deixa una corda o un filferro ben tibant. Aquell malaguanyat excursionista havia mort escanyat. I evidentment ni el lloc ni les circumstàncies permetien pensar en un accident i menys encara en un suïcidi, així que, sense cap mena de dubte, es tractava d'un homicidi. L'autòpsia no va aportar gaire informació d'interès. A banda de la cicatriu d'una antiga apendicectomia i una pròstata augmentada de mida i amb un nòdul sospitós a la cara posterior, que ja mai no arribaria a desenvolupar-se o que probablement no s'hauria arribat a desenvolupar mai, la forense va poder comprovar que l'estómac contenia poques restes d'aliments i poca cosa més, pendent, és clar, del resultat de les proves complementàries de laboratori. Després de redactar l'informe provisional, va donar la feina per enllestida.

A primer cop d'ull, semblava un cas una mica atípic. Un excursionista no acostuma a portar a sobre gran cosa de valor, així que un robatori no semblava el motiu més probable de l'homicidi. La troballa amb l'assassí havia estat casual o aquest sabia on trobar-lo? Estaria el vell ficat en negocis tèrbols i es tractaria d'alguna mena d'ajustament de comptes? Comentaria el cas amb el Manel, a veure què n'opinava.

I tot just l'endemà va aparèixer al seu despatx l'inspector Manel Font, dels mossos d'esquadra de Tarragona.

- Gemma, has fet tu l'autòpsia de l'excursionista aquell que van trobar mort?
- Sí, i estic prou convençuda que es tracta d'un assassinat.
- Ja, això es dedueix del teu informe. Endequina a qui han encarregat el cas?
- No em digues que a tu! No hi ha una comissaria a Vilaniu? Em sembla que els hi correspon a ells.
- Són un equip novell i ens han demanat un cop de mà, així que ajuda'm a lluir-me. Què més em pots aportar?

- Poca cosa. Que va morir estrangulat. Suposo que el deurien agafar per sorpresa, perquè no hi havia senyals de lluita. Segurament el van atacar per darrere. Manquen algunes proves complementàries, però no crec que ens ajudin a aclarir gaire cosa més.

- Pel que sé, era un home gran, un iaio.

- Sí, però prou sa. Teniu ja algun sospitós?

- És massa aviat. Pràcticament encara no hem començat la investigació.

- Pel que et conec, endevino per on començaràs.

- Què vols dir?

- Que aniràs a l'enterrament. Oi que tinc raó?